انتقاد نمایندگان از بودجه ۱۴۰۲ در گفت‌وگو با «شرق»

تراز نابرابر جیب مردم با مالیات ۵۷ درصدی

عکس: خانه ملت

معصومه معظمی: فرقی ندارد چه دولتی روی کار باشد، همیشه در فصل بودجه کسانی هستند که به‌عنوان منتقدان لایحه بودجه سر بلند کرده و اقدام به ایراد از لایحه تازه منعقدشده دولت می‌کنند که به مجلس ارجاع داده شده است. اگرچه برخی از این لوایح ایرادات کمتری دارند و انتقادات چندانی بر آنها وارد نیست و با توجه به شرایط موجود حاکم بر کشور لایحه‌ای نسبتا واقعی است، اما برخی لوایح بودجه هستند که نه‌تنها اعداد و ارقام واقعی ندارند بلکه اکثر منابع و مصارف و هزینه‌ها هم صوری هستند و صرفا روی کاغذ موجودیت پیدا می‌کنند و هرگز روی عینیت به خود نمی‌گیرند. مثلا در بودجه ۱۴۰۱ برخی کارشناسان معتقدند دولت منابعی نداشت که برای آن تخصیص دهد، در نتیجه به گفته آنان و برخی نمایندگان مجلس و اعضای کمیسیون تلفیق درصد ناچیزی از آن تخصیص پیدا کرد. حالا هم لایحه‌ای به‌عنوان بودجه ۱۴۰۲ با تأخیر به مجلس آمده که انتقادات زیادی را متوجه خود کرده است. بسیاری از نمایندگان و کارشناسان حوزه اقتصاد بر این عقیده‌اند که نه قیمت نفت و دلار در بودجه ۱۴۰۲ واقعی دیده شده و نه می‌توان بر مالیات ۵۷درصدی آن اتکا کرد؛ مالیاتی که قرار است از جیب مردم تأمین شود تا کسری بودجه را پر کند. اما برخی نمایندگان ازجمله عباس جهانگیرزاده، مخالفت خود را با این موضوع اعلام کرده و به «شرق» گفته‌اند به کلیات بودجه‌ای که بر پایه مالیات ۵۷درصدی بسته شده باشد، در صحن رأی نمی‌دهند. محسن پیرهادی، نماینده مردم تهران در مجلس هم با توضیحی درباره بودجه ۱۴۰۲ در جمع خبرنگاران علاوه بر برشمردن نقاط قوت بودجه ۱۴۰۲ که به گفته او «نگاه عدالت‌گستری» درخصوص افزایش یارانه نقدی و معیشتی اقشار ضعیف داشته است، به نقاط ضعف لایحه بودجه سال آینده نیز پرداخت.

این عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در توضیحات خود بیان کرد: «جدا از نیت دولت برای تحقق هدف عدالت‌گستری در این زمینه، چند نکته اساسی وجود دارد؛ اول اینکه هم‌زمان با افزایش یارانه نقدی و معیشتی، سهم نهادهای حمایتی، کمیته امداد و سازمان بهزیستی از منابع تبصره ۱۴ کاهش یافته است. در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، سهم دو نهاد کمیته امداد و سازمان بهزیستی برای اجرای برنامه‌های حمایتی خود، کاهش فقر مطلق و پرداخت مستمری به مددجویان از منابع حاصل از هدفمندی یارانه‌ها، بالغ بر ۴۷ هزار میلیارد تومان بوده اما این رقم در لایحه بودجه سال آتی با کاهش پنج‌درصدی به ۴۵ هزار میلیارد تومان رسیده است».

پیرهادی همچنین به افزایش ۴۶درصدی مالیات بر حقوق کارکنان در بودجه سال آتی اشاره کرد و گفت: «اعتبارات هزینه‌ای فصل حمایتی در بودجه عمومی دولت در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ حدود ۲۶۳ هزار میلیارد تومان بوده که با کاهش ۵۲درصدی به مبلغ ۱۲۶ هزار میلیارد تومان در لایحه بودجه سال آتی رسیده است. سوم اینکه درحالی‌که افزایش حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر در لایحه به میزان ۲۰ درصد پیش بینی شده است، میزان مالیات بر درآمد کارکنان بخش عمومی در لایحه به میزان ۲۶ درصد و مالیات بر درآمد کارکنان بخش خصوصی به میزان ۶۷ درصد و مجموع مالیات بر حقوق کارکنان به میزان ۴۶ درصد نسبت به قانون بودجه سال جاری رشد داشته است». نایب‌رئیس فراکسیون انقلاب مجلس تأکید کرد که با توجه به این لایحه بودجه «قدرت خرید گروه‌های حقوق‌بگیر در سال آتی کاهش می‌یابد». علاوه بر او جهانگیرزاده، دیگر نماینده مجلس یازدهم نیز بر این عقیده است که بودجه باید به نحوی تدوین شود که در این شرایط بد اقتصادی زحمتی مضاعف بر دوش مردم تحمیل نکند.

بودجه مبتنی بر مالیات ۵۷ درصدی فشار مضاعفی بر دوش مردم است

عباس جهانگیرزاده، نماینده مردم پارس‌آباد در مجلس یازدهم، در گفت‌وگو با «شرق» گفت: «کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۲ هنوز به صحن مجلس نیامده و اطلاعات زیادی از جزئیات آن ندارم، اما طبق اظهارات همکارانم در بودجه ۱۴۰۲ شاهد افزایش ۵۷درصدی مالیات هستیم که این امر خودش به‌تنهایی فشار مضاعفی بر دوش مردم وارد می‌کند که به نظرم به نقطه چالشی بین مجلس و دولت بدل خواهد شد». او ادامه داد: «این نوع بودجه‌بندی اثر منفی بر زندگی مردم خواهد داشت».

جهانگیرزاده بودجه سال آینده را شبیه به بودجه ۱۴۰۱ دانست و افزود: «آن‌طور که اعضای کمیسیون تلفیق می‌گویند، علاوه بر کسری بودجه موجود، لایحه بودجه ۱۴۰۲ به نحوی همان لایحه بودجه ۱۴۰۱ است که اعداد آن کمی دستکاری شده اما همان‌طور که می‌دانید، درصدی از بودجه سال جاری که تاکنون تخصیص یافته، درصد درخور توجهی نیست».

این نماینده منتقد ادامه داد: «دولت با این مدل بودجه‌بندی وابسته به مالیات قصد دارد کسری بودجه ۱۴۰۲ را جبران کند؛ اما بعید می‌دانم مجلس دراین‌باره با دولت همراهی کند». نماینده مردم پارس‌آباد در مجلس یازدهم تصریح کرد: «با توجه به اشکالاتی که به لایحه بودجه ۱۴۰۲ وارد است و اتکای ۵۷درصدی آن به مالیات، بعید می‌دانم نمایندگان در صحن علنی به این کلیات لایحه رأی مثبت بدهد».

جهانگیرزاده اضافه کرد: «برخلاف برخی ادعاها که بودجه ۱۴۰۲ را فاقد کسری می‌دانند، به‌وضوح این کسری قابل‌ملاحظه است و اینکه به مردم وعده بدهیم مشکلی ایجاد نخواهد شد، کار نادرستی است. با این اعداد و ارقامی که در لایحه بودجه سال آینده آمده و قیمت نفت و قیمت دلاری که در بودجه دیده شده، متأسفانه نتیجه مثبتی را پیش‌بینی نمی‌کنیم و تأکید می‌کنم کسری بودجه سال آینده رقم قابل‌توجهی خواهد بود».این نماینده اصلاح‌طلب مجلس یازدهم در پاسخ به اینکه با توجه به شرایط اقتصادی فعلی، به نظر شما لایحه بودجه ارائه شده چقدر از نظر مجلس قابل‌قبول است، گفت: «فعلا زود است که نظر نهایی خود را درباره لایحه بودجه ۱۴۰۲ اعلام کنیم؛ چراکه این لایحه در کمیسیون تلفیق مجلس چکش‌کاری می‌شود بعد به صحن علنی می‌آید. آنجا هم نمایندگان نظرات، پیشنهادها، حذفیات و... را مطرح می‌کنند که درباره همه موارد رأی‌گیری خواهد شد. بنابراین بین لایحه اولیه دولت که به مجلس می‌آید با بودجه‌ای که به صحن مجلس برای رأی‌گیری می‌آید و به تصویب می‌رسد، زمین تا آسمان تفاوت است».این نماینده اصلاح‌طلب مجلس افزود: «اما تا جایی که با بسیاری از همکاران صحبت کردم، نمایندگان با این اعداد و ارقام و مصارف و منابعی که دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۲ ارائه داده مخالف‌اند. یعنی منابع و مصارفی که در بودجه ۱۴۰۲ آمده، با تخصیص‌هایی که داده شده است، همخوانی ندارد و فشار را بر مردم افزایش می‌دهد».جهانگیرزاده همچنین با اشاره به ناهماهنگی نرخ تورمی اعلامی در سال آینده در مقایسه با افزایش حقوق کارکنان دولت، گفت: «نرخ تورم در سال آینده ۴۰ درصد پیش‌بینی شده است که با افزایش ۲۰درصدی حقوق کارکنان هماهنگی لازم را ندارد. به عبارتی اگر نگاهی به میزان مالیات بر درآمد کارکنان بیندازیم، متوجه رشد ۴۶درصدی مجموع مالیات بر حقوق کارکنان نسبت به قانون بودجه سال جاری خواهیم شد. اتفاقی که قطعا بر زندگی و معیشت مردم تأثیر منفی خواهد داشت».

اگر می‌خواهیم وطن وطن شود، از افراد توانمند فارغ از نگاه سیاسی استفاده کنیم

غلامعلی کوهساری، عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۲ نیز با انتقاد از شرایط اقتصادی موجود و فشاری که به مردم تحمیل شده است، به «شرق» گفت اطلاعات درستی از وضعیت اقتصادی جامعه به رئیس‌جمهور داده نمی‌شود، به همین دلیل در روز ارائه لایحه بودجه به مجلس ادعاهایی مطرح کرد که با آنچه کف خیابان می‌بینیم، مطابقت ندارد. او همچنین از رئیس‌جمهور خواست منابع اطلاعاتی خود را عوض کند، شاید در جریان واقعیت‌های جامعه قرار بگیرد.

کوهساری ادامه داد: «اگر نگاهی به سخنان رئیس‌جمهور در روز ارائه لایحه بودجه ۱۴۰۲ به مجلس درباره کاهش ۱۹درصدی نرخ تورم و کاهش آمار بی‌کاری و تلاش برای بهترشدن اوضاع اقتصادی بیندازیم، متوجه می‌شویم که این ادعاها با آنچه ما به‌عنوان نمایندگان مردم در کف جامعه شاهد آن هستیم، همخوانی ندارد». این نماینده مجلس افزود: «در کنار افرادی که از نظر اقتصادی شاید شرایط خوبی داشته باشند، مردمی هستند که امکانات اقتصادی و شرایط معیشتی نامطلوبی دارند. گروهی هستند که حتی برای تهیه نان هم با مشکل مواجه‌اند یا کودکانی که از سطل‌های زباله ارتزاق می‌کنند و بشخصه شاهد این موضوعات بوده‌ام؛ بنابراین نمی‌توانم سخنان آقای رئیسی مبنی بر کاهش ۱۹درصدی نرخ تورم و بهترشدن اوضاع اقتصادی مردم را بپذیرم».

کوهساری با اشاره به ادعای دیگر رئیسی درباره نرخ بی‌کاری در جامعه بیان کرد: «رئیس‌جمهور حتی نرخ بی‌کاری را هشت و خرده‌ای درصد دانست که به نظرم واقعی به نظر نمی‌رسد. علاوه بر آن ایشان صراحتا گفت رتبه‌بندی فرهنگیان به‌طور کامل اجرا شده است؛ درحالی‌که وزیر آموزش و پرورش در مصاحبه‌ای اخیرا اعلام کرد تا فروردین‌ماه رتبه‌بندی فرهنگیان را کامل اجرا می‌کنیم! پس این موارد نشان می‌دهد که اطلاعات نادرستی به رئیس‌جمهور داده می‌شود». این نماینده مجلس یازدهم ادامه داد: «ما به‌عنوان نمایندگان مردم در سطح جامعه با مشکلات آنها از نزدیک مواجه هستیم و می‌بینیم که به دلیل کمبود دارو و افزایش قیمت ناشی از حذف ارز ترجیحی دارو برای تأمین داروی خود با چه مشقت و مشکلاتی مواجه هستند؛ موضوعی که اعضای کمیسیون بهداشت مجلس هم نسبت به آن معترض‌اند، اما نمی‌دانم این اطلاعات غلط از چه منبعی به آقای رئیسی داده می‌شود و توصیه می‌کنم رئیس‌جمهور منابع اطلاعاتی خود را عوض کند شاید در جریان واقعیت‌های جامعه قرار بگیرد».این عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۲ در پاسخ به این موضوع که در شرایط فعلی به نظر می‌رسد دولت نظارت کاملی بر بازار ندارد و مجلس هم در نظارت بر عملکرد دولت ضعیف عمل می‌کند و اطلاعات نادرستی هم به رئیس‌جمهور می‌رسد؛ راهکار شما به‌عنوان نماینده مجلس چیست؟ چراکه همه این عوامل فشار اقتصادی مضاعفی بر دوش مردم وارد می‌کند، گفت: «مجلس برای نظارت بر عملکرد دولت ظرفیت محدودی دارد. مثلا دیوان محاسبات و مرکز پژوهش‌ها بازوهای نظارتی مجلس هستند اما این ظرفیت به اندازه‌ای نیست که بتوانیم نظارت کاملی داشته باشیم. به همین دلیل سعی داریم سایر ابزارهای نظارتی مثل سؤال و تذکر و استیضاح را هم به کار ببریم».کوهساری با انتقاد از عملکرد مجلس فعلی در مواجهه با استیضاح وزرا بیان کرد: «ایرادی که وجود دارد و من هم به آن انتقاد دارم، این است که در این مجلس استیضاح وزرا به جایی نمی‌رسد و چندده استیضاح در کارتابل نمایندگان وجود دارد اما خروجی ندارد. البته امیدواریم دولت خودش وارد عمل شود و با هزینه‌ای کمتر اصلاحاتی در کابینه انجام دهد».این نماینده فعلی که از بازماندگان مجلس ششم است، در ادامه توضیحات خود گفت: «اینکه بگوییم جلوی فساد را گرفته‌ایم اما فساد وجود داشته باشد یا به گفته خود آقای رئیسی از نیروهای ناکارآمد و ناتوانی استفاده کنیم و چنانچه در شورای اداری کرمان، شهریار و رباط‌کریم موضوع کارآمدی مدیران را مطرح کرد، کاری از پیش نمی‌بریم». کوهساری با طرح این سؤال که چرا وقتی افرادی تجربه کافی ندارند، فقط به دلیل نگاه سیاسی و جناحی در مسئولیت‌های مدیریتی قرار می‌دهیم؟ بیان کرد: «متأسفانه برخی از مدیران ما در سطح وزرا، معاونان وزرا، استانداران، مدیران کل یا معاونان استانداران تجربه کافی ندارند اما سر کار هستند! نتیجه این رفتار و انتخاب‌های نادرست، همین اوضاعی خواهد بود که شاهدیم. چه دولت آقای رئیسی باشد چه هر دولت دیگری، اگر نگاه سیاسی باشد، خروجی همین خواهد بود».

این نماینده اصلاح‌طلب مجلس یازدهم تأکید کرد: «اگر می‌خواهیم وطن وطن شود، فارغ از نگاه سیاسی از افرادی که توانمندی لازم را دارند و می‌توانند در این شرایط باری از دوش مردم بردارند باید استفاده کنیم».

بنابراین در شرایطی که جامعه تحت انواع فشارهای اقتصادی است، این توقع وجود دارد که دولت و مجلس برنامه‌هایی برای برون‌رفت از شرایط فعلی ارائه دهند و تدبیری بیندیشند که این فشارها را کم کنند، نه اینکه هرکجا با کسری بودجه و مشکل منابع مواجه شدند، دست در جیب مردم کنند. آن‌هم بدون اینکه جامعه خروجی این مالیات‌ها را در ارائه خدمات عمرانی و رفاهی در سطح جامعه ببینند.

مهدی هاشمی آزاد شد اما فائزه در زندان می‌ماند

فائزه هاشمی به ۵۲ ماه حبس محکوم شد

شرق: مهدی هاشمی از زندان آزاد شد اما فائزه دیگر فرزند آیت‌الله هاشمی همچنان در زندان است تا به رسم چند سال اخیر حداقل یک عضو از خانواده هاشمی در اوین باشد. مدت‌هاست که خانواده هاشمی حداقل یک زندانی در اوین دارد و حال که خبر آزادی مشروط مهدی هاشمی منتشر شده، جزئیات محکومیت جدید دختر آیت‌الله نشان از ادامه حبس فائزه هاشمی دارد. ستایشی، سخنگوی قوه قضائیه، درباره آخرین وضعیت پرونده فائزه هاشمی گفته است: «مشارالیه در دو پرونده محکومیت دارد؛ یکی از آن پرونده‌ها اتهام فعالیت تبلیغی علیه نظام و پرونده دیگر توهین به مقدسات است. متهم در پرونده نخست به ۱۵ ماه حبس تعزیری و در پرونده دوم به ۳۷ ماه حبس تعزیری محکوم شده است. او در حال حاضر در حال گذراندن محکومیت مجازات نخست است».

پیش از این وکیل‌مدافع فائزه هاشمی‌رفسنجانی، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی، از محکومیت او به پنج سال زندان خبر داده و نوشته بود موکلش به خاطر پرونده آخر خود در مرحله بدوی محکوم شده اما این رأی هنوز قطعی نیست. ندا شمس همچنین بدون اشاره به جزئیات اعلام کرده بود که پرونده‌های دیگری نیز علیه خانم هاشمی‌رفسنجانی در جریان است.فائزه هاشمی هم‌زمان با اعتراضات اخیر بازداشت شد و حکم او مبنی بر تحمل حبس هنوز با جزئیات اتهامی منتشر نشده و در حد کلی‌گویی سخنگوی قوه قضائیه مانده است. پنجم مهرماه بود که خبرگزاری فارس، در خبری عنوان کرد که فائزه هاشمی‌رفسنجانی به دلیل حضور در آشوب‌های خیابانی و تحریک به اغتشاش توسط یکی از نهادهای امنیتی بازداشت شده است.

واکنش‌ها به اقدام خصمانه پارلمان اروپا در رأی‌دادن به متمم مقابله با سپاه

شرق: نمایندگان پارلمان اروپا روز چهارشنبه در بدعتی خطرناک، به متمم پیشنهادی برای شناسایی سپاه در فهرست گروه‌های تروریستی اتحادیه اروپا رأی مثبت دادند. در این رأی‌گیری ۵۹۸ نماینده به این طرح رأی موافق، ۹ نماینده رأی مخالف و ۳۱ نماینده رأی ممتنع دادند. این طرح توسط مقامات کشورهای اروپایی در هفته‌های اخیر مطرح شده اما گفته می‌شود که در این زمینه پیچیدگی‌های حقوقی وجود دارد. خود لایحه قرار است در نشست امروز پنجشنبه اتحادیه اروپا مورد بررسی قرار گیرد و برای آن رأی‌گیری شود. این در حالی است که ایران پیش‌تر نسبت به تحرکات ضد ایرانی اروپا علیه سپاه به عنوان نهاد نظامی رسمی کشورمان هشدار داده بود. مقامات کشورمان با بیان اینکه سپاه یک نهاد نظامی رسمی کشور به شمار می‌رود، هشدار داده‌اند که تحریم آن اقدامی غیرقانونی خواهد بود. ناصرکنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه در این‌باره گفته است که اظهارنظر مقام‌های اروپایی «در ارتباط با تصمیم برای تحریم سپاه، در ادامه اقدامات غیرسازنده و غیرمسئولانه این کشور است که ناشی از ادامه رویکرد غلط این‌ها در ارتباط با دولت و ملت ایران است». احمد وحیدی، وزیر کشور هم روز گذشته در حاشیه جلسه هیئت دولت در جمع خبرنگاران اظهار داشت: «اینکه عده‌ای در غرب بخواهند کاری خارج از قواعد بین‌الملل انجام بدهند و یک نیروی رسمی را تروریسم بنامند، نشان‌دهنده ضعف فکری، اخلاقی و سیاسی‌شان است». برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی نسبت به چنین اقدامی به اتحادیه اروپا هشدار داده‌اند. محمود نبویان، نایب‌رئیس کمیسیون اصل نود با اشاره به تلاش پارلمان اروپا برای تحریم سپاه گفت: «تبیین این موضوع که چرا اینها الان آمده‌اند و می‌خواهند سپاه را تحریم کنند، بسیار مهم است. اتحادیه اروپا همگام با آمریکا می‌خواهد تحریم‌هایی را علیه ملت ایران و سپاه وضع کند و علاوه بر تحریم‌های سابق تحریم‌های جدیدی را می‌خواهد داشته باشد. در هیچ جای دنیا مرسوم نیست نیروی نظامی رسمی یک کشور را تحریم کنند و اولین بار ترامپ چنین کاری انجام داد و سپاه را تحریم کرد». زهر الهیان، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هم عنوان داشت: «پارلمان اروپا بداند تحریم سپاه موجب انسداد مسیر مذاکرات ایران با اروپا خواهد شد و هزینه‌های زیادی را برای شان خواهد داشت». وی افزود: تحریم سپاه به خاطر شکست‌هایی است که آنها از ملت ایران و سپاه پاسداران متحمل شدند. محمداسماعیل کوثری، نماینده مردم تهران در واکنش به احتمال قراردادن سپاه در لیست گروه‌های تروریستی خطاب به اتحادیه اروپا گفت که ممکن است تبعات توطئه اتحادیه اروپا علیه سپاه برای کشورهای اروپایی قابل‌تحمل نباشد. سخنگوی هیئت‌رئیسه مجلس شورای اسلامی هم در مطلبی در صفحه توییتر خود خطاب به پارلمان‌های اروپایی نوشت: «اگرچه در عالم واقع، تحریم و تروریستی نامیدن سپاه پاسداران توسط کشورهای غربی فاقد ارزش عملی و صرفا یک مانور تبلیغاتی پوچ و رذیلانه است؛ اما از منظر سیاسی، پارلمان‌های اروپایی بدانند هر مصوبه‌ای علیه سبزپوشان انقلاب با پاسخ قاطع و مصوبات متقابل مجلس ایران مواجه خواهد شد». سیدرسول موسوی، دیپلمات کشور در صفحه توییتر خود در این ارتباط نوشت: «خوب است سیاستمداران عاقل اروپا اسیر فضای خودساخته نشوند. اعلام نامی غلط به نیروهای نظامی رسمی ایران، بیشتر از ایران برای خود این کشورها مشکلات فنی راهبردی ایجاد خواهد کرد. مثلا آیا کشتی‌های آنها در خلیج فارس نمی‌خواهند پیام‌های رادیویی نیروهای ایرانی را پاسخ دهند؟».